

การศึกษาประสิทธิภาพของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน

A Study of Effectiveness of SQ4R Technique: The Improvement of Students' Reading Skills

กันตรัตน์ สุจิตวานิช^{1*} และ พิมพัไร ลิ้มปัทม์²

Kantarat Suchitwanich^{1*} and Pimurai Limpapath²

¹นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

²รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษและผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

¹Doctor of Education Program in Educational Studies, Faculty of Education, Rangsit University

²Associate Dean for Special Development and Director of Doctoral Program in Education, Faculty of Education, Rangsit University

*Corresponding author, E-mail: kantarat.s@sbs.ac.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ประสิทธิภาพของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งประกอบด้วยหกขั้นตอน สืบหาข้อมูล ตั้งคำถาม อ่านข้อความ การสร้างความเข้าใจด้วยตนเอง สรุปข้อความ และการสะท้อนความคิดในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนในหลากหลายระดับ จากชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม จากวิธีการการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติจำนวน 27 เรื่อง ผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า เทคนิคการสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิคการสอนที่เมื่อนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพใน 1) การอ่านจับใจความ 2) การอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 3) การอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์รวมไปถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์ กับนักเรียนหลายระดับชั้นเรียน จากระดับประถม มัธยม รวมถึงมหาวิทยาลัย ฉะนั้นเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ควรนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นรูปธรรม เพื่อเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านในผู้เรียน นอกจากนี้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ยังเป็นเทคนิคการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนทักษะอื่นๆ เช่น การฟัง การพูด และการเขียน ในวิชาอื่น และกับผู้เรียนในระดับต่างๆ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R การพัฒนา ทักษะการอ่าน นักเรียน

Abstract

This study focuses on the effectiveness of SQ4R technique consisting of survey, question, read, recite, review, and reflect. It also aims to improve the students' reading skills in diverse levels of education both in Thailand and foreign countries. In addition, 27 national and international research papers related to SQ4R technique were examined and synthesized. The results reveals that SQ4R technique emphasizing on student-centered approach

can effectively improve the students' reading skills and ability in three aspects: 1) getting the main ideas; 2) comprehending the data; and 3) evaluating, analyzing, and criticizing the data. Furthermore, SQ4R technique should be studied further in order to improve other communication skills such as speaking, listening, and writing among students in diverse groups of nationalities as well as levels of education.

Keywords: Effectiveness of SQ4R Technique, Reading Skill Improvement, Students

1. บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนับว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในทุกระดับชั้น และทุกสาขาวิชา โดยที่การจัดสภาพแวดล้อมต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อนำไปสู่ทักษะการเรียนรู้และทักษะการใช้ชีวิตอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ Foley (2013) ที่กล่าวว่า ห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 จะมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงและแตกต่างไปจากเดิมเป็นอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับห้องเรียนแบบเดิมที่มีครูผู้สอนยืนสอนอยู่หน้าชั้นเท่านั้น สำหรับห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 นั้นทั้งครูและนักเรียนจะมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

เป้าหมายของห้องเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การช่วยให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเอง โดยครูผู้สอนจะใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการแสวงหาความรู้และสร้างความเข้าใจด้วยตนเองในทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก ดังนั้นผู้เรียนจึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความรู้ด้วยตนเองภายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะถูกกระตุ้นให้สะท้อนการเรียนรู้ของตนเอง แบ่งปันความรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมชั้น และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตจริงและประสบการณ์จริง ครูและผู้เรียนต้องทำงานร่วมกัน บทบาทของครูคือช่วยและส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ โดยทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำในด้านต่างๆ ออกแบบและจัดสภาพการเรียนรู้ให้เหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ และลงมือปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เกิดจากภายในใจและสมองของตนเอง (Brown, 2008; Mc Combs & Miller, 2007; Leo Jones, 2007; วิจารณ์ พานิช, 2555)

เมื่อเป็นเช่นนั้น ในการเรียนการสอนแบบมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะในการอ่าน ถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ ผู้ที่มีทักษะการอ่านที่ดีและเข้าใจความหมายจากสิ่งที่อ่าน จะนำมาซึ่งความรู้และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะและประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงาน สำหรับโลกในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การอ่านนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ยิ่งเทคโนโลยีมีความเจริญรุดหน้าไปเร็วเท่าไร การอ่านก็ยิ่งมีความสำคัญและจำเป็นมากเท่านั้น เพราะการอ่านช่วยให้มนุษย์ทันต่อข่าวสารข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การอ่านยังเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการใช้งานในสังคมปัจจุบันไม่ว่าจะในลักษณะใด ทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านได้รับทั้งความรู้และความคิดอันนำไปสู่การเกิดปัญญา เนื่องจากเวลาที่มนุษย์ประสบปัญหานั้น การอ่านนับเป็นหนทางหนึ่งที่สามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหาและมองเห็นหนทางในการแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการในจิตใจและจุดประกายจินตนาการให้กับชีวิต ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ พัฒนาตัวตนและจิตใจให้แก่นุชน และยังเป็นการศึกษาที่ดี

สำหรับผู้เรียน นับได้ว่าการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ ผู้เรียนที่มีสมรรถนะด้านการอ่านจะส่งผลต่อการเรียนรู้เนื้อหาสาระในวิชาต่างๆ ได้ดี (สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558; บงกช สิงหกุล, 2556; Kittipanan, 2554; Donald T. McCarthy, 2016; Glenn Davis, 2016; Zaib Fatima Rizvi, 2011)

นอกจากนี้จากสถานการณ์ที่บ่งบอกถึงความจำเป็นในการพัฒนาการอ่านในระดับของการศึกษาของชาติที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เผยแพร่ผลสำรวจพบว่า เด็กไทยอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ยังมีอยู่เป็นจำนวนมาก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับเฉลิมลาภ ทองอาจ (2557) ที่กล่าวว่าเยาวชนไทยมีปัญหาอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ ในระดับที่น่าเป็นห่วง โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2557 ที่พบว่า เยาวชนกว่า 35,000 คนอ่านและเขียนไม่ได้ คิดเป็น 5% ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งประเทศ และที่เหลืออีกกว่า 2 แสนคนก็อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง

เพื่อแก้ไขสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวข้างต้น รวมถึงสนับสนุนการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การศึกษาเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง จากการศึกษาเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางพบว่าเทคนิคการสอนแบบ SQ4R (Richardson, 1997) ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนที่เน้นจุดประสงค์ 6 ขั้นตอน อันประกอบด้วย การสำรวจข้อมูล (Survey) การตั้งคำถาม (Question) การอ่านข้อความ (Read) การทำความเข้าใจด้วยตนเอง (Recite) การทบทวน (Review) และการสะท้อนความคิด (Reflect) โดยแต่ละขั้นตอนของเทคนิค SQ4R (Richardson and Morgan, 1997) มีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นสำรวจ Survey (S) เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ได้แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับเนื้อหา โครงสร้าง และองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ขั้นการสำรวจนี้ช่วยให้ผู้อ่านได้รับกรอบแนวคิดหลัก ซึ่งจะช่วยให้สามารถเชื่อมโยงรายละเอียดเข้าด้วยกันในภายหลัง ในขั้นตอนแรกนี้ผู้อ่านสามารถอ่านชื่อและคำบรรยายเพื่อกำหนดหัวข้อ เริ่มอ่านย่อหน้าแรก ทำความคุ้นเคยกับคำที่เป็นตัวหนาและตัวเอียง ค้นหาคำจำกัดความในอภิธานศัพท์ท้ายบทเรียนหรือในพจนานุกรม อ่านบันทึกย่อที่มี รูปภาพ แผนภูมิ กราฟและแผนที่ อ่านคำอธิบายใต้ภาพ อ่านคำถามท้ายบท อ่านย่อหน้าสุดท้าย และข้อสรุปหรือสรุปท้ายบท

2. ขั้นการตั้งคำถาม Question (Q) เป็นการตั้งคำถามซึ่งอาจหาคำตอบได้จากเนื้อเรื่อง การให้ผู้เรียนตั้งคำถามก่อนที่จะอ่านทำให้ผู้เรียนมีจุดประสงค์ในการอ่าน และยังช่วยให้ผู้เรียนระลึกข้อมูลได้ ทำให้ผู้เรียนมีความพยายามในการตอบคำถามโดยอิงจากข้อมูลที่ทราบอยู่แล้ว ช่วยเพิ่มความตั้งใจและความสนใจขณะอ่านเพื่อหาคำตอบสำหรับคำถาม และเพิ่มความเข้าใจเนื่องจากจิตใจของผู้เรียนจดจ่ออยู่กับการหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ก่อนที่จะเริ่มอ่าน ผู้เรียนควรเปลี่ยนชื่อเรื่องและคำบรรยายย่อให้เป็นคำถาม การฝึกเช่นนี้จะช่วยให้ทักษะการตั้งคำถามเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ

3. ขั้นการอ่าน Read (R1) เป็นการอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด ซึ่งช่วยส่งเสริมการค้นหาคำตอบอย่างกระตือรือร้นสำหรับคำถามที่ผู้เรียนตั้งไว้ ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิและเข้าใจบทอ่านดีขึ้น และช่วยเพิ่มความสนใจให้ยาวขึ้น ผู้เรียนควรอ่านแต่ละส่วนของเนื้อเรื่องเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ หากไม่เข้าใจความหมายของคำให้อ่านซ้ำ หากยังไม่ชัดเจนอีกให้ขีดเส้นใต้คำหรือจดไว้และหาความหมายเมื่อผู้อ่านอ่านเสร็จแล้ว ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนควรค้นหาข้อมูลที่สมารถตอบคำถามที่คาดการณ์ไว้ และจดบันทึกแนวคิดที่ไม่ได้คาดคิด ผู้เรียนจะอ่านช้าๆ และควรใช้ดินสอหรือปากกาขีดเส้นใต้แนวคิดหลักและรายละเอียดที่สนับสนุน

4. ขั้นทำความเข้าใจด้วยตนเอง Recite (R2) เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้คำพูดของตนเองในการทำความเข้าใจบทอ่าน ไม่ใช่การคัดลอกมาจากหนังสือ ซึ่งช่วยเพิ่มความจำและทำให้เข้าใจบทอ่านมากขึ้น หลังจากผู้เรียนอ่านจบแล้วควรปิดหนังสือและเขียนคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ โดยเขียนคำตอบด้วยคำพูดของตัวเองโดยไม่คัดลอกมาจากบทอ่าน หากผู้เรียนไม่สามารถตอบคำถามได้ควรอ่านซ้ำ ในขณะที่เดียวกันผู้เรียนควรจดบันทึกตัวอย่างสำคัญๆ และจดบันทึกย่อไว้ด้วย หากผู้เรียนยังคงไม่สามารถตอบคำถามได้อีก ก็จำเป็นต้องแก้ไขคำถามของตนเอง

5. ขั้นการทบทวน Review (R3) เป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนควรอ่านโครงร่างและบันทึกย่อของตน และสามารถบอกสิ่งที่ได้อ่านด้วยคำพูดของตนเอง ควรพยายามดูความสัมพันธ์ภายในเนื้อหา ตรวจสอบความจำของตนเองโดยพยายามนึกถึงประเด็นหลักและประเด็นย่อย ด้วยการอ่านบันทึกย่อที่เขียนไว้แล้วทดสอบตนเอง และฝึกทบทวนเนื้อหาบ่อย ๆ จนเป็นนิสัย

6. ขั้นการสะท้อนความคิด Reflect (R4) เป็นการช่วยให้ความคิดชัดเจนขึ้นและเน้นความเข้าใจ ขั้นตอนนี้ช่วยให้ผู้เรียนคิดถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้และยังไม่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่เรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจแนวความคิดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพิ่มความคงทนในการจำอีกด้วย การสะท้อนความคิดช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์ชีวิตของตนได้ หากนักเรียนกำลังอ่านหัวข้อที่ไม่คุ้นเคย ครูอาจต้องเริ่มต้นกระบวนการอ่านโดยการสร้างความรู้พื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านให้แก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจได้ลึกซึ้งกว่าการไม่ได้เชื่อมโยงเรื่องที่อ่านที่เกี่ยวข้องกับความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนได้ทำกิจกรรมครบทั้ง 6 ขั้นตอนแล้ว จะช่วยให้สามารถจับใจความสำคัญและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านได้ในที่สุด

ด้วยเหตุที่เทคนิคการสอนแบบ SQ4R มีแนวโน้มในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งการสอนอ่านแบบ SQ4R ยังเป็นเป็นเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการตั้งคำถาม การหาคำตอบ การทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง การสรุปเนื้อเรื่อง และการสะท้อนความคิดจากเรื่องที่อ่าน และถ้าผู้เรียนได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและรักการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ประสิทธิภาพของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งประกอบด้วยหกขั้นตอน สืบหาข้อมูล ตั้งคำถาม อ่านข้อความ การสร้างความเข้าใจด้วยตนเอง สรุปข้อความ และการสะท้อนความคิดในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนในหลากหลายระดับ จากชั้นประถม มัธยม รวมถึงมหาวิทยาลัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยจากเอกสาร และบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ที่ทำในช่วงปี 2555-2560 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากฐานข้อมูลการวิจัยกิลด์ สกอลาร์ (Google Scholar) บทความวิจัย จำนวน 27 เรื่อง ซึ่งได้คัดเลือกมาเพื่อบันทึกและสังเคราะห์ โดยมีหลักการในการเก็บข้อมูลซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย ปีที่ทำวิจัย เครื่องมือการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R แล้วจึงสรุปเป็นผลของการสังเคราะห์ของการศึกษาในครั้งนี้

4. ผลการศึกษา

จากการสังเคราะห์ 27 บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ในการพัฒนาทักษะการอ่านจากหลากหลายระดับชั้นเรียนของผู้เรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่ามีความชัดเจนในความสม่ำเสมอของข้อมูลโดยแบ่งออกได้เป็นสามด้าน คือ 1) การอ่านจับใจความ 2) การอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 3) การอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์รวมไปถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์ แสดงผลจากการศึกษาได้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของเทคนิค SQ4R ในการพัฒนาทักษะการอ่าน

ชื่อบทความวิจัย	ประสิทธิภาพของเทคนิค SQ4R ในการพัฒนาทักษะการอ่าน		
	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์
1. Aydin Bulut. (2017). Improving 4th Grade Primary School Students' Reading Comprehension Skills.	✓		
2. Filiz YAKUPOGLU. (2012). The Effects Of Cognitive and Metacognitive Strategy Training on the Reading Performance Of Turkish Students.			✓
3. M. Dini Handoko. The Concept of SQ4R (Survey, Question, Read, Recite, Review, and Reflect).	✓	✓	
4. Moh.Rodli. (2015, July). Apply PQ4R Strategy for Teaching Reading.	✓	✓	
5. Murat Basar. (2017, April). Effect of the SQ4R Technique on the Reading Comprehension of Elementary School 4th Grade Elementary School Students.	✓		
6. Naeklan Simbolon. (2017). Implementation of Sq4r Model to Increase Reading Comprehension Ability of Elementary Students.	✓		
7. Narges Shahri. (2015, December). Effectiveness of Cognitive and Metacognitive Strategies and SQ4R Methods in Reducing Test Anxiety in Students.			✓

ชื่อบทความวิจัย	ประสิทธิภาพของเทคนิค SQ4R ในการพัฒนาทักษะ		
	การอ่าน		
	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์
8. Nurul Lailatul Khusniyah. (2017). Improving English Reading Comprehension Ability through Survey, Questions, Read, Record, Recite, Review Strategy (SQ4R).	✓		
9. Olivia Frances Rivan. (2017). The Application of Learning Model SQ4R (Survey, Question, Read, Reflect, Recite, Review) can Increase Activeness and Learning Outcomes of Student.	✓	✓	
10. Sa'adah Bahri Rangkuti. (2014). The Effect of Teaching Reading Methods and Learning Motivation on the Student's Achievement in Reading Comprehension.	✓		
11. Suparwoto Spto Wahono. (2014, October). Using PQ4R to Increase the Students' Reading Comprehension at Al-Bidayah Islamic Boarding School Jember.	✓		
12. จิตติภรณ์ จันทโกศ. (2556). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ SQ4R กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	✓		
13. ภูมินทร์ เหลาอำนาจ. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.		✓	
14. มยุรี นางาม. (2556). ผลของการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เสริมด้วยแผนผังความคิด ต่อความสามารถในการอ่าน ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2		✓	✓
15. มลทิชา จิตเจริญ. (2556). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์เสริมด้วยวิธีสอน เอส คิว โฟร์ อาร์ ต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2		✓	
16. เมขลา ลือโสภ. (2556). การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	✓		
17. อมรัตน์ จิตตะกาล. (2556). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	✓		
18. กานต์ธิดา แก้วกม. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ	✓		

ชื่อบทความวิจัย	ประสิทธิภาพของเทคนิค SQ4R ในการพัฒนาทักษะ		
	การอ่าน		
	ความสามารถในการอ่านจับใจความ	ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์
19. นฤมล เทพนวล. (2557). การพัฒนารูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน	✓	✓	
20. พิบุลย์ ด้วงบุตร. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี	✓		
21. วนิตา สุวรรณสินธุ์. (2557). การศึกษาความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบเอส คิว โฟร์ อาร์		✓	
22. จุฑารัตน์ หมวกพิรุณ. (2558). ผลการสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธี เอส คิว สี่ อาร์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		✓	
23. วรัชยา สำราญรัมย์. (2558). การศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด		✓	✓
24. สุพรรณิ ไทยเดช. (2558). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านเพื่อความเข้าใจ และการทำงานเป็นทีม เรื่อง Love Our Environment ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ CIRC กับแบบ SQ4R.		✓	
25. มัทธรีรา ศิริदानนท์. (2559). การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด	✓	✓	
26. จรรยา ศรีบัวหลวง. (2559). การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด.			✓
27. ธิดา นุ่มสามสาย. (2559). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	✓		

จากตารางที่ 1 ซึ่งเป็นผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ SQ4R จำนวน 27 ชิ้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านทั้งในระดับนานาชาติและในประเทศไทยมีความสอดคล้องกันในด้านการพัฒนาทักษะการอ่าน โดยในระดับนานาชาติมีนักการศึกษาหลายท่านพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยมีการนำไปใช้กับผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านทั้งที่

เป็นรายเดี่ยว รายกลุ่ม และทั้งห้องเรียน (Rangkuti, 2014; Bulut, 2017; Khusniyah, 2017; Basar, 2017; Wahono, 2014; Simbolon, 2017) นอกจากนี้ยังมีการนำเทคนิค SQ4R ไปใช้ร่วมกับการสอนด้วยกลวิธีความรู้ความเข้าใจและกลวิธีอภิปัญญา (Cognitive and Metacognitive Strategy) ในการลดความวิตกกังวลในการสอบของนักเรียน พบว่า กลวิธีความรู้ความเข้าใจและกลวิธีอภิปัญญาร่วมกับวิธีการสอนแบบ SQ4R สามารถลดความวิตกกังวลของผู้เรียนในการสอบ เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Yakupoglu, 2012 และ Shahri, 2015) ยิ่งไปกว่านั้นยังมีการนำเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ไปใช้ในการเพิ่มความกระตือรือร้นและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสำหรับนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยพบว่า เทคนิค SQ4R สามารถเพิ่มการมีส่วนร่วมในการเรียนและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น (Rivan, 2017) ในขณะที่ Rodli (2015) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้เทคนิค SQ4R สำหรับการสอนอ่านพบว่า เทคนิค SQ4R มีความเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้กับเด็กโตเพราะเทคนิคนี้เป็นการใช้กระบวนการคิดอภิปัญญาในระดับสูง เป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการจัดการข้อมูลและการจดจำข้อมูลจากบทอ่าน ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียน

ทั้งนี้ยังพบอีกว่าเมื่อแยกด้วยการพัฒนารายด้าน 1) การอ่านจับใจความ 2) การอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 3) การอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์รวมไปถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้มีการนำเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านทั้งในวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษในด้านต่างๆ โดยที่มีทั้งการใช้เทคนิค SQ4R เพียงอย่างเดียวและการใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับการใช้แผนผังกราฟฟิกและแผนผังความคิดทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งสรุปได้ว่า

ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้เทคนิค SQ4R ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R มีทักษะการอ่านจับใจความและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (เมฆลา ลือโสภา, 2556; อมรรัตน์ จิตตะกาล, 2556; กานต์ธิดา แก้วกาม, 2557; ธิดา บุษามสาย, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับมัทธรา ศิริตานนท์ (2559) ที่ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน ในขณะที่จิตติภรณ์ จันทโกส (2556) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ SQ4R กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ SQ4R มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้เทคนิค SQ4R สำหรับการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R สูงขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน (ภูมินทร์ เหลาอำนาจ, 2556; จุฑารัตน์ หมวกพิบูล, 2558; วณิดา สุวรรณศิลป์, 2557) นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการเรียนรู้แบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจพบว่า วิธีการดังกล่าวสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนให้ดีขึ้น (มลทิชา จิตเจริญ, 2556 และ มยุรี นางาม, 2556) รวมถึงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างการจัดกิจกรรมแบบการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ CIRC

และเทคนิค SQ4R พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจและการทำงานเป็นทีมสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC (สุพรรณิ ไทยเดช, 2558)

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่าการจัดการ
เรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการคิดวิเคราะห์และการอ่านเชิง
วิเคราะห์ให้สูงขึ้น (จรรยา ศรีบัวหลวง, 2559 และ วรัชชา สาราณูมย์, 2558) นอกจากนี้ยังมีการพัฒนารูปแบบ SQ4R
บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน พบว่า ผู้เรียนมีวัฒนธรรมการอ่านหลังเรียนด้วยรูปแบบ
SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสูงกว่าก่อนเรียน (นฤมล เทพนาถ, 2557)

5. การอภิปรายผล

จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัยภายในประเทศ 16 ชิ้น แบ่งออกเป็น ระดับประถมศึกษา 9
ชิ้น ระดับมัธยมศึกษา 5 ชิ้น และระดับมหาวิทยาลัย 2 ชิ้น ระดับนานาชาติ 11 ชิ้น แยกตามระดับ แบ่งออกเป็นระดับ
ประถมศึกษา 6 ชิ้น มัธยมศึกษา 1 ชิ้น และมหาวิทยาลัย 3 ชิ้น แบ่งตามประเทศ ออกเป็น ประเทศตุรกี 3 ชิ้น ประเทศ
อิหร่าน 1 ชิ้น ประเทศอินโดนีเซีย 6 ชิ้น ไม่ระบุประเทศ 1 ชิ้น

พบว่าเทคนิคการสอนแบบ SQ4R (Richardson and Morgan, 1997) เป็นเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลางโดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพราะ
เทคนิคการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการที่เน้นระบบการทำความเข้าใจและศึกษาบทอ่านอย่างมีจุดประสงค์ ซึ่ง
ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นการอ่าน (Read) ขั้นการทำความเข้าใจด้วย
ตนเอง (Recite) ขั้นการทบทวน (Review) และขั้นการสะท้อนความคิด (Reflect) เมื่อผู้เรียนได้ทำกิจกรรมครบทั้ง 6
ขั้นตอนแล้วจะช่วยให้สามารถจับใจความสำคัญและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนา
ทักษะการอ่านได้ในที่สุด

ในขณะที่เทคนิคการสอนแบบ SQ4R เน้นการคิด และวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งคำถามให้
ผู้อ่านใช้ความคิดของตนเองเกี่ยวกับบทอ่าน และพัฒนาทักษะการคิดที่สูงขึ้น โดยใช้ความคิดริเริ่ม และความคิด
สร้างสรรค์ไปพร้อมๆกัน ด้วยเหตุนี้ผู้เรียนจึงมีอิสระในการหาคำตอบ ดังนั้นเทคนิคการสอนแบบ SQ4R จึงเป็นการ
สอนที่ทำทนายผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สอดคล้องกับพิบูลย์ ด้บุญบุตร (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการ
สอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน เป็นวิธีการสอนที่ช่วย
ฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดง
ความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายและขอบเขตในการอ่าน ทำให้
ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหา แนวคิด และใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งช่วยให้ทักษะการอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
ฉะนั้นประโยชน์ของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R จึงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้ผู้เรียนมีสมาธิ และความสนใจในการ
อ่าน พร้อมกับเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม เสริมสร้างความมั่นใจในการตอบคำถามและทำข้อสอบ โดยใช้
เวลาไปในการจำข้อเท็จจริงอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เวลาในการอ่านน้อยลง (Handoko, 2017)

จากผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่าการสอนแบบ SQ4R สามารถนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการ
พัฒนาการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนแบบเป็นศูนย์กลาง โดยเห็นได้ชัดว่าเทคนิคการสอนแบบ SQ4R มีความ

เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาทักษะการอ่านในทุกระดับชั้นเรียนตั้งแต่ประถมศึกษาถึงมหาวิทยาลัย ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนดังผลที่ได้จากการสังเคราะห์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

6. บทสรุป

ดังที่กล่าวมาข้างต้น จากการสังเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ในช่วงปี 2555-2560 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 27 เรื่อง พบว่าเทคนิคการสอนแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านด้าน 1) การอ่านจับใจความ 2) การอ่านเพื่อความเข้าใจ และ 3) การอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์รวมถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยสรุป ฉะนั้นควรมีการนำเทคนิคนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นรูปธรรม เพื่อเกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านในผู้เรียน นอกจากนั้นควรมีการทำวิจัยในเรื่องของการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด และการเขียน ในวิชาอื่นๆ ให้กับผู้เรียนในระดับต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ทั้งนี้เพื่อสร้างประสิทธิภาพของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ให้เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาการเรียนการสอนแบบมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอื่น กับวิชาต่างๆ และกับผู้เรียนในระดับต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

7. กิตติกรรมประกาศ

การเขียนบทความวิจัยในครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จได้ถ้าปราศจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยให้ความช่วยเหลือ มอบคำชี้แนะ ตลอดจนข้อคิดที่เป็นประโยชน์ทั้งด้านวิชาการและการดำเนินชีวิตตลอดระยะเวลาของการศึกษาในระดับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.พิมพ์อุไร ลิ้มปัทม์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.วัลลภา เจริญวงศาเวช รองคณบดีฝ่ายวิชาการด้วยความเคารพอย่างสูงสำหรับคำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและแนวทางในการเขียนงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมถึงเพื่อนๆ ในระดับปริญญาเอกที่เป็นกำลังใจให้กันและกันเสมอมา

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. แก้ปัญหา “เด็กอ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้” บันได 6 ขั้น-นวัตกรรมใหม่ที่ได้ผล. [ออนไลน์]. 2559.

แหล่งที่มา <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=45044&Key=hotnews>

กานต์ธิดา แก้วกาม. (2557, กันยายน - ธันวาคม). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 7(3), 43-56.

จรรยา ศรีบัวหลวง. (2559). การศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด. ใน *การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2 : บูรณาการงานวิจัย ใช้องค์ความรู้ สู่ความยั่งยืน*. (หน้า 346-354). 17 มิถุนายน 2559 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.

- จุฑารัตน์ หมวกพิบูล. (2558, กันยายน – ธันวาคม). ผลการสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธี เอส คิว สี่ อาร์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*. 10(30), 143-156.
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. ปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้: แนวทางแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม. [ออนไลน์]. 2557. แหล่งที่มา <https://www.gotoknow.org/posts/579593>
- จิตติภรณ์ จันทโกศ. (2556). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ SQ4R กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 เรื่อง “การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย”*. (หน้า 180-195). 10 พฤษภาคม 2556.
- ธิดา บัวสามสาย. (2559, กันยายน – ธันวาคม). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *Veridian E-Journal, Silpakorn University. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 9(3), 191-204.
- นฤมล เทพนวล. (2557, มกราคม - มิถุนายน). การพัฒนารูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 6(1), 206-219.
- บงกช สิงห์กุล. การอ่านและการเขียนให้อะไรกับชีวิต. [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา <http://sk.nfe.go.th/stp/?name=knowledge&file=readknowledge&id=30> [28 มิถุนายน 2560].
- พินุสย์ ศัญญบุตร. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภูมินทร์ เหลาอำนาจ. (2556, กรกฎาคม - ธันวาคม). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. *ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*. 15(2), 71-76.
- มยุรี นางาม. (2556). ผลของการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เสริมด้วยแผนผังความคิด ต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *GRC 2013 Graduate Research Conference Khon Kaen University*. 1276-1285.
- มลทิชา จิตเจริญ. (2556). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์เสริมด้วยวิธีสอน เอส คิว โฟร์ อาร์ ต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *GRC 2013 Graduate Research Conference. Khon Kaen University*. 1472-1482. แหล่งที่มา: <https://gsbooks.gs.kku.ac.th/56/grc14/files/hmp14.pdf> [9 สิงหาคม 2558]
- มัทธรา สิริตานนท์. (2559, กันยายน - ธันวาคม). การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด. *วารสารราชพฤกษ์*. 14(3), 95-99.
- เมขลา ลือโสภณ. (2556, มกราคม - เมษายน). การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *ว.มรม.(มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 7 (1), 107-116.

- วนิดา สุวรรณสินธุ์. (2557, มกราคม – มิถุนายน). การศึกษาความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบเอส คิว โฟร์ อาร์ พลัส. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 7(1), 128-134.
- วรัชชา สำราญมย์. (2558, ตุลาคม - ธันวาคม). การศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.* 9(4), 146-156.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *รายงานประจำปี 2558.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561)*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุพรรณิ ไกยเดช. (2558, มกราคม – มีนาคม). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านเพื่อความเข้าใจ และการทำงานเป็นทีม เรื่อง Love Our Environment ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ แบบ CIRC กับแบบ SQ4R. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.* 9(1), 106-117.
- อมรรัตน์ จิตตะกาล. (2556). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ใน *การประชุมภาคใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 เรื่อง “การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย”*. (หน้า 320-331). 10 พฤษภาคม 2556 (307).
- Aydin Bulut. (2017). Improving 4th Grade Primary School Students' Reading Comprehension Skills. *Universal Journal of Educational Research.* 5(1), 23-30.
- Brown, J. (2008). Student-centered instruction: Involving students in their own education. *Music Educators Journal.* 94(5), 30–35.
- Donald T. McCarthy. The Importance of Writing Skills for Students. [online]. 2016. แหล่งที่มา <https://qualityplanners.com/importance-writing-skills-students/> [28 มิถุนายน 2560].
- Filiz YAKUPOGLU. (2012). The Effects Of Cognitive and Metacognitive Strategy Training on the Reading Performance Of Turkish Students. *Practice and Theory in Systems of Education.* 7(3), 353-358.
- Glenn Davis. Why Is Reading Important?. [online]. 2016. แหล่งที่มา <http://www.learn-to-read-prince-george.com/why-is-reading-important.html> [27 มิถุนายน 2560].
- Kittipanan. ความสำคัญของการอ่าน. [ออนไลน์]. 2554. แหล่งที่มา <http://www.thaihealth.or.th/Content/9414-ความสำคัญของการอ่าน.html> [27 เมษายน 2560].
- Leo Jones, (2007). *The Student-Centered Classroom*. Cambridge University Press. New York. USA.

- M. Dini Handoko. The Concept of SQ4R (Survey, Question, Read, Recite, Review, and Reflect). [online]. 2017. แหล่งที่มา <http://iqrometro.co.id/the-concept-of-sq4r-survey-question-read-recite-review-and-reflect.html> [26 เมษายน 2560].
- Mc Combs, B., & Miller, L. (2007). *Learner-centered classroom practices and assessments*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Moh.Rodli. (2015, July). Apply PQ4R Strategy for Teaching Reading. *Indonesia EFL Journal*. 1(1), 31-41
- Murat Basar. (2017, April). Effect of the SQ4R Technique on the Reading Comprehension of Elementary School 4th Grade Elementary School Students. *International Journal of Instruction*. 10(2), 131-144.
- Naeklan Simbolon. (2017). Implementation of Sq4r Model to Increase Reading Comprehension Ability of Elementary Students. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. 118, 999-1003.
- Narges Shahri. (2015, December). Effectiveness of Cognitive and Metacognitive Strategies and SQ4R Methods in Reducing Test Anxiety in Students. *International Journal of Fundamental Psychology and Social Science. (IJFPSS)*. IJFPSS. 5(4), 41-45.
- Nurul Lailatul Khusniyah. (2017). Improving English Reading Comprehension Ability through Survey, Questions, Read, Record, Recite, Review Strategy (SQ4R). *English Language Teaching*. 10 (12), 202-211.
- Olivia Frances Rivan. (2017). The Application of Learning Model SQ4R (Survey, Question, Read, Reflect, Recite, Review) can Increase Activeness and Learning Outcomes of Student. *Jurnal Pendidikan Bisnis dan Manajemen*. 3(1), 35 - 45
- Peter J Foley. Student center learning. [online]. 2013. แหล่งที่มา <http://sclthailand.org/Th/2012/07/what-should-be-taught-to-our-children-in-the-21st-century-a-student-centered-learning-approach-by-peter-j-foley-ed-d/> [23 ตุลาคม 2559].
- Richardson, J. & Morgan, R. (1997). *Reading to learn in the content areas*. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.
- Sa'adah Bahri Rangkuti. (2014). The Effect of Teaching Reading Methods and Learning Motivation on the Student's Achievement in Reading Comprehension. *Journal Linguistik Terapan Pascasarjana Unimed*, 11(2), 136- 143.
- Suparwoto Sapto Wahono. (2014, October). Using PQ4R to Increase the Students' Reading Comprehension at Al-Bidayah Islamic Boarding School Jember. *FENOMENA*. 13(2), 121-132.
- Zaib Fatima Rizvi. Why is Reading Important in Today's Society?. [online]. 2011 แหล่งที่มา <http://www.knowswwhy.com/why-is-reading-important/> [28 มิถุนายน 2560].